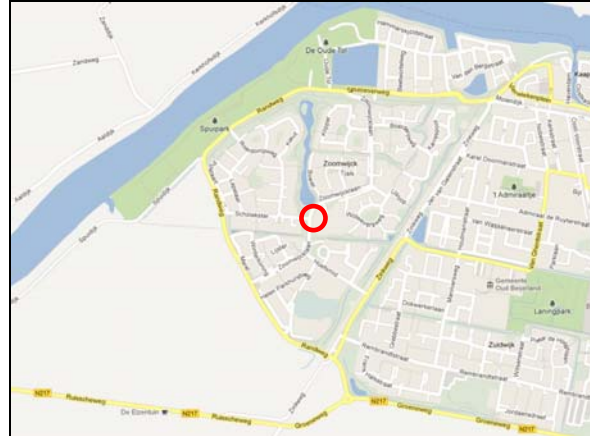

Inleiding

Er is het voornemen voor reconstructie / nieuwbouw van het gebied Open Waard te Oud Beijerland. In figuur 1 wordt de globale ligging geschetst en in figuur 2 worden de ligging, de begrenzing en de plansituatie weergegeven. Als gevolg van deze ingreep is er een mogelijkheid dat beschermde vleermuizen en vogels worden beïnvloed. Deze soortgroepen komen namelijk voor in de stedelijke omgeving. Aan onderhoudig bureau is gevraagd om een verkennende inventarisatie uit te voeren naar het voorkomen van vleermuizen en vogels. In dit verslag worden de resultaten van deze verkenning gepresenteerd.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied Open Waard te Oud Beijerland.

Figuur 2. Ligging en begrenzing van het plangebied Open Waard met de deelgebieden (1 = de oostelijke appartementen, 2= de zuidelijke appartementen (flats), 3 = het winkelcentrum, 4 = de openbare ruimte) en de plansituatie (rechts).

Plangebied Open Waard

Het plangebied Open Waard kan ingedeeld worden in een viertal deelgebieden. Deze deelgebieden zijn weergegeven in figuur 2. Het betreft de oostelijke appartementen (1), de zuidelijke appartementen (flats 2), het winkelcentrum (3) en de openbare ruimte (4). In figuur 3 wordt een foto-impressie gegeven van de deelgebieden.

De oostelijke appartementen (1) behoren tot een verzorgingstehuis en zijn allemaal als dusdanig in gebruik.

De zuidelijke appartementen (flats, 2) zijn gelegen in een drie laags gebouw. Het winkelcentrum (3) betreft laagbouw met een supermarkt en andere winkelveorzieningen, inclusief peuterzaal.

De openbare ruimte (4) tussen de appartementen en het winkelcentrum is nagenoeg geheel verhard. Alleen in het noordoosten van het plangebied zijn oudere platanen gelegen en ligt een (semi-openbaar) grasveld.

1. Oostelijke appartementen

2. Zuidelijke appartementen

3. Winkelcentrum

4. Openbare ruimte

Figuur 3. Foto-impressie van de deelgebieden binnen Open Waard te Oud Beijerland.

Methode

Op 1 februari 2012 is het plangebied en de directe omgeving van Open Waard onderzocht op de geschiktheid voor het voorkomen van vleermuizen en vogels. Hiertoe is gekeken naar de hoeveelheid groen ter plaatse van en direct rond Open Waard waar vleermuizen boven zouden kunnen foerageren en waarin vogels zich zouden kunnen ophouden. Daarnaast is er gekeken naar gaten in de bebouwing waarin vleermuizen en vogels zich potentieel zouden kunnen ophouden. Eveneens is er beoordeeld of er door of langs het gebied Open Waard een vaste route (vlieg-, migratieroute) van vleermuizen zou kunnen lopen.

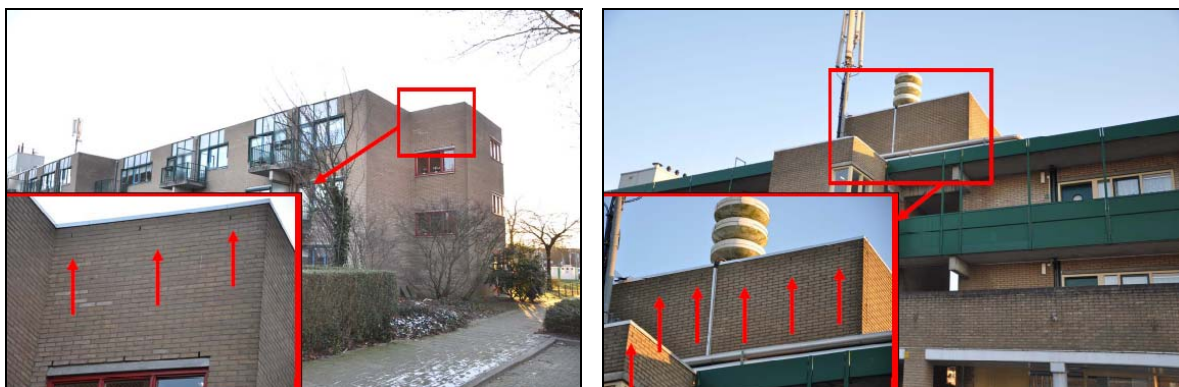
Resultaten

Foerageergebied vleermuizen

Het plangebied en de directe omgeving van Open Waard is nagenoeg geheel verhard en kan doordoor geen onderdeel vormen als foerageergebied zijn voor vleermuizen. Een uitzondering hierop vormt het noodoosten van het plangebied waar oudere platanen gelegen groeien. De oudere platanen zouden een essentieel foerageergebied kunnen vormen voor gewone dwergvleermuis en eventueel voor laatvlieger. Deze bomen vormen namelijk nagenoeg het enige opgaande groen in een verstedelijkte omgeving.

Verblijfplaatsen vleermuizen

Het voorkomen van verblijfplaatsen in de oostelijke en zuidelijke appartementen kan niet worden uitgesloten. In de buitenmuur zijn op diverse plaatsen beluchtingsgaten van de spouwmuur aangetroffen, waarvan een deel voldoende breed was om vleermuizen toegang te verschaffen. In figuur 4 wordt hiervan een voorbeeld gegeven. De spouwmuur waarop de beluchtingsgaten uitkomen kan een functie vervullen als kolonie- en paarplaats. Het voorkomen van overwinterende vleermuizen in deze spouwmuren wordt echter uitgesloten omdat de muren te veel temperatuurschommelingen ondergaan en te droog zijn.

Figuur 4. Beeld van de oostelijke en zuidelijke appartementen in Open Waard te Oud Beijerland met potentieel geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen.

Het voorkomen van verblijfplaatsen in het winkelcentrum en in de openbare ruimte wordt uitgesloten. In het winkelcentrum ontbreekt het aan geschikte gaten. Aanwezige beluchtingsgaten in het zuidwestelijk deel van het centrum zijn te klein om vleermuizen toegang te verschaffen. In de openbare ruimte komen geen bomen voor met gaten.

Vlieg- en migratieroutes vleermuizen

De oostelijke en zuidelijke appartementen vormen mogelijk een onderdeel van een vliegroute (route tussen kolonieplaats en foerageergebied en vice versa) van vleermuizen. De gebouwen zijn hoog genoeg voor vleermuizen om zich er op te oriënteren en zijn rechtlijnig in verhouding tot de omliggende bebouwing / groen. Als migratieroute (route tussen overwinteringsplaats en zomer gebied en vice versa) zijn de oostelijke en zuidelijke appartementen echter niet geschikt; zij staan niet nabij / in kenmerkende landschapstructuren zoals waterwegen en dijken.

Het winkelcentrum vormt geen wezenlijk onderdeel van een vlieg- en/of migratieroute voor vleermuizen. Het centrum is niet lijnvormig in relatie tot overige bebouwing en/of opgaand groen zoals bomen. Tevens is het centrum te laag.

Door het ontbreken van opgaande beplanting in de openbare ruimte wordt het voorkomen van vlieg- en/of migratieroutes voor vleermuizen uitgesloten. Een uitzondering hierop vormt het noodoosten van het plangebied waar oudere platanen groeien.

Verblijfplaatsen vogels

De gebouwen binnen het plangebied Open Waard (oostelijke en zuidelijke appartementen, winkelcentrum) herbergen geen broedvogels. Voor soorten als huismus en spreeuw zijn de gebouwen niet geschikt. In het cultuurgroen grenzend aan de oostelijke appartementen is het echter mogelijk dat bijvoorbeeld merel voorkomt. Het voorkomen van vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen^{1,2} wordt echter uitgesloten.

Tabel 1. Overzicht van de potentiële mogelijkheden van het hebben van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van vogels binnen Open Waard te Oud Beijerland (+ = potentieel geschikt, - = niet geschikt) .

	1. Oostelijke Appartementen	2. Zuidelijke Appartementen	3. Winkelcentrum	4. Openbare ruimte
Vleermuizen				
Foerageergebied	-	-	-	.*
Zomerverblijfplaatsen	+	+	-	-
Winterverblijfplaatsen	-	-	-	-
Vliegroutes	+	+	-	-
Migratieroutes	-	-	-	-
Broedvogels				
Algemene broedvogels	..**	-	-	-
Vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen	-	-	-	-

* uitgezonderd het noodoosten waar oudere platanen groeien.

** in cultuurgroen rond gebouw algemene vogels.

Conclusie

Het voorkomen van zomerverblijfplaatsen van vleermuizen in de oostelijke en zuidelijke appartementen kan niet worden uitgesloten en daarnaast zouden deze appartementen een essentieel onderdeel kunnen vormen als vliegroute. Bij sloop / renovatie van deze appartementen zouden verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet kunnen worden overtreden. Om deze effecten op een adequate manier in te kunnen schatten is nader onderzoek van belang in de periode april t/m september.

De oudere platanen in het noodoosten van het plangebied zouden daarnaast een onderdeel kunnen zijn van een essentieel foerageergebied en als vliegroute. Als deze bomen moeten worden gerooid, bij realisatie van de plannen, dan is eveneens nader onderzoek van belang in de periode april t/m september.

¹ Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, 2009a. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag.

² Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, 2009b. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag.

In verband met het voorkomen van algemene broedvogels in het cultuurgroen grenzend aan de oostelijke appartementen, dient dit groen buiten het broedseizoen verwijderd te worden of dient er te worden voorkomen dat vogels tot broeden komen.

Adviesbureau Mertens B.V.

Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694

M: 06-29458456

E: info@adviesbureau-mertens.nl

I: www.adviesbureau-mertens.nl